

Calvià crema l'aliança PP-UM

Un nou cas de transfuguisme al municipi de Calvià ha estat a punt de fer saltar l'aliança que mantenen en el municipi i en el Consell de Mallorca el PP i UM. Encara que els socis aconseguixin reconduir la situació, és evident que res no tornarà ser igual entre els dos partits.

El municipi de Calvià és el tercer més important en població de Balears després de Palma i d'Eivissa. A banda, és el que té més litoral i el té farcit d'hotels. Això li ha conferit la categoria de peça bàsica en l'economia turisticohotelera illenca. D'altra banda, gràcies a la seva proximitat a Palma –hi és fronterer– i a l'enorme creixement demogràfic de la capital, a

Calvià hi han fixat residència habitual molts antics palmesans. La qual cosa, sumada al desenvolupament demogràfic de la ciutat, molt elevat, ha convertit el municipi en una de les zones de Balears més afectades pel boom de la construcció. En conjunt, doncs, Calvià és una mena de mina de negocis. Ara i des de fa molts anys. I, inevitablement, ha estat i és també on la vida política està més sotmesa a tot tipus d'estranyes operacions, a rumors –i a vegades certes– de corrupció i a l'aparició de trànsfuges que alteren les majories sortides de les urnes.

Peculiar política local. A causa dels interessos econòmics que conflueixen sobre Calvià, el control polític de l'Ajuntament sempre ha estat considerat pels grans partits, PP i PSOE, com una qüestió estratègica. Aquesta mescla d'interès polític, d'una banda, i d'interessos de negocis, de l'altra, ha projectat des de fa més de vint anys escàndols de tota mena sobre el consistori.

L'any 1983 el socialista Francesc Obrador es convertí en batlle tot i no haver aconseguit la majoria absoluta, gràcies a un vot d'algun regidor anònim que per mor del vot secret mai no es va saber qui era. El "miracle" permetia així que el PSOE es fes amb el control de l'important municipi. Obrador reedità majoria en les eleccions de 1987. Llavors, decidí abandonar la bat-

llia i passar a la vida política autonòmica. El substituïí com a cap de llista del PSOE el 1991 Margarita Nájera, que es va convertir en la nova batlessa. El mandat 1991-1995 fou tranquil. Però en les següents eleccions (1995), el PSOE, enmig d'una forta crisi a totes les Illes, no assolí la majoria absoluta al terme. Nájera sumava deu regidors, per altres tants el PP, mentre que EU entrava amb un escó al Consistori. Cal recordar que aleshores IU era governada per Julio Anguita, promovia la famosa "pinça a la grega" –conservadors i comunistes– en contra del Govern socialista de Felipe González. A Calvià, però, no funcionà la consigna general espanyola. La particularitat de la vida política calvianera novament es feia present: el regidor d'EU pactava amb el PSOE i Nájera era investida un altre cop batlessa. No fou, tanmateix, un mandat tranquil. Tot el contrari. El regidor comunista es convertí en trànsfuga, abandonà EU i amenaçà de fer caure el poder local socialista. Els rumors de mocions de censura amb maletins plens de diners que la impulsarien foren continus, i l'afer es prolongà fins als jutjats. Però Nájera aconseguí mantenir la batllia.

Arribaren les municipals de 1999 i durant la campanya electoral Nájera decidí personalitzar com mai el missatge de la seva candidatura ("Vota Margarita" era el lema), fins al punt que no usava el logo del partit socialista. Guanyà per majoria absoluta: dotze regidors. Al Consistori entrava per primer cop UM, amb un escó. El PP s'havia de conformar amb nou regidors. Bé, conformar és només una manera de dir-ho. De fet, des de l'inici del mandat inicià una despietada caça en contra de Nájera, amplificada pels aliats mediàtics conservadors i en sintonia amb interessos econòmics de Calvià. Se l'acusà de tot tipus de corrupcions. De moment, res no s'ha provat i la major part de les denúncies que arribaren als jutjats –fins a set– han estat arxivades, llevat de dues que encara continuen pendents.

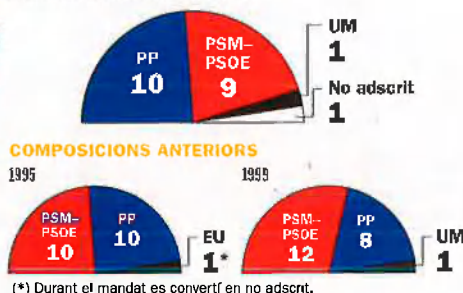
La qüestió és que el PSOE calvianer va afrontar les últimes eleccions municipals, de 2003, enmig d'una terrible campanya de desprestigi de la batlessa i candidata a la reelecció. El càstig de les urnes a Nájera fou contundent. El

CALVIÀ

Població (2004): 41.794 habitants
Cens electoral (2003): 25.968 habitants

COMPOSICIÓ DE L'AJUNTAMENT
Batlle: Carlos Delgado, del PP

Jaume Matas i Maria Antònia Munar signant el pacte entre PP i UM, el qual va donar origen a la somriures d'aquella ocasió a'hur d'agra per mor del transtuga de

PSOE es quedà amb nou escons. El PP amb deu. I UM pujava fins a dos, que tenien la clau per formar majoria.

Pacte PP-UM. Els resultats electorals autonòmics havien donat la majoria absoluta a Balears al PP. No així a Mallorca, el govern del Consell Insular de la qual quedava supeditat a pactes que tenien en UM la peça clau. O pactava amb el PP o amb la constel·lació d'esquerra formada per PSOE, PSM i EU-Verds. Tot i que UM ja havia pactat anteriorment amb les tres formacions progressistes —el Pacte de Progrés a Balears (1993-2003) i a Mallorca, en dues ocasions (la mateixa i l'anterior legislatura de 1995-1999)—, les divergències amb els antics socis eren moltes i profundes. No tant amb el PSOE com amb EU-Verds i, sobretot, amb el PSM. Finalment, el juny de 2003 UM decidia pactar amb el PP de Jaume Matas, de tal forma que, a canvi de gestionar quasi en exclusiva el Consell insular (encara que només tenia tres dels 33 diputats) el partit de Maria Antònia Munar, que es convertia en presidenta del Consell mallorquí per tercer cop

consecutiu, donava suport parlamentari al PP en tot un seguit de qüestions bàsiques (infraestructures, política econòmica, etc.). A més, i encara que el pacte escrit no ho deia, es creava un ambient de sintonia suficient per prolongar els acords em certs municipis, entre els quals Calvià era el més important. Així és va segellar. Els dos regidors d'UM, Isidre Canyelles, cap de llista, i Joan Thomàs, número dos, votaven la investidura de Carlos Delgado, cap de llista del PP, com a batlle del municipi. Estancaven així vint anys justos de governs locals socialistes.

Fins el desembre de 2004 el pacte PP-UM funcionà sense gaires entrebancs. De fet, aquell mes els dos partits culminaven la gran obra política de la legislatura del Consell i aprovaven —amb el vot en contra de tota l'oposició d'esquerra— el fonamental Pla Territorial (PT) de Mallorca. Es a dir, la previsió, a deu anys vista, de tot el desenvolupament urbanístic de l'illa. Tan important era aquest document que Munar el qualificà de "constitució urbanística".

Tanmateix, aquell desembre hi va haver alguna cosa que es trencà. A Calvià,

l'Ajuntament havia projectat una urbanització que va ser retirada hores abans que quedàs inclosa en el PT, un incident que va fer grinyolar les relacions entre PP i UM al consistori. D'altra banda, durant les festes de Nadal, els conservadors feien pública la intenció de deixar UM sense capacitat de decisió en les eleccions de 2007. Va ser en el sopar anual del PP quan el president del Parlament, del PP-Mallorca i batlle d'Inca, Pere Rotger, encoratjava els militants a treballar més intensament als municipis on no havien aconseguit la batllia el 2003 per tal que, a més de sumar regidors i batles, el PP pugui assolir el 2007 almenys un diputat més per Mallorca. O sigui, fer que la representació d'UM no desequilibri esquerra i dreta. Que és, justament, la raó de ser del partit nacionalista, tal i com sempre diu Munar.

Tant l'afer de Calvià com aquesta fregada política amb el PP deixaren molt mal sabor de boca a la direcció nacionalista. Fins aquell moment tant Munar com els altres directius d'UM negaven amb vehemència que el seu partit estigués sotmès a "l'abraçada de l'ós". És

Munar medita sobre la relació d'UM amb el PP. Què farà finalment? Ningú no ho sap, si bé després de Calvià res no tornarà ser igual entre PP i UM.

JOAN DELIA

a dir, que per la diferència de pes entre les dues formacions, els conservadors s'acabassin menjant tot o bona part de l'espai polític i vots dels nacionalistes. En aquell final de 2004 la realitat els mostrava, però, que justament era aquesta la intenció del PP. Calia contraatacar.

Calvià, novament. A partir d'aquell moment Munar intensificà el contacte amb Francesc Antich. Personalment sempre s'han duit molt bé. Políticament, a més, el socialista mai no volgué trencar relacions. Sempre ha defensat que la millor assegurança per poder desbancar els conservadors és que els nacionalistes restin vots al PP i que es donin llavors les circumstàncies adequades perquè Munar pacti amb l'esquerra. Entre febrer i abril d'enguany, Munar i Antich protagonitzaren algunes posades en escena per representar l'acostament. El PP es posava nerviós. Matas deia una vegada i una altra que comptava amb UM tant per a aquesta legislatura com per a la pròxima, per intentar llevar tensió. Però els nacionalistes seguïen amb els signes d'acostament al PSOE. La desconfiança entre

PP i UM augmentava. A Calvià, en diverses ocasions els dos regidors nacionalistes no feren costat, en qüestions menors, als del PP. Durant la primavera, cada dimarts –dia de ple del Parlament– els “entorns” de Munar –o sigui persones adscrites a l'equip de comunicació d'UM o de Presidència del Consell– asseguraven a alguns periodistes que Calvià anava a “esclatar”, i no més tard de l'estiu, pronosticaven. Els rumors d'una possible moció de censura que convertís el cap de llista d'UM, Isidre Canyelles, en batlle de Calvià amb el suport del PSOE es dispararen. Més encara quan, avançada la primavera, els socialistes, amb pactes diversos, llevaren al PP les batllies d'Esporles i Formentera mitjançant sengles mocions de censura. A la vegada, es conegué que les diferències a Calvià entre els dos regidors d'UM eren cada cop més intenses: Canyelles s'inclinava més cap al PSOE i Thomàs cap al PP.

I la darrera setmana de juliol, durant el plenari –el darrer abans de les vacances–, en efecte el Consistori calviner esclatà. Tot i que no en la direcció que apuntaven des de feia mesos els rumors. Sinó en la contrària. El regidor

Thomàs es convertia en trànsfuga d'UM, seguint la tradició dels personatges tèrbols que han fet característic l'Ajuntament. El motiu fou la recepció d'una urbanització per part del Consistori. Per recepció s'entén que aquest Ajuntament dóna el vistiplau a les obres i certifica que s'han fet d'acord amb els seus requeriments. En aquesta ocasió l'empresa constructora hagué de fer uns retocs importants a la urbanització i a més compensar el consistori amb més d'un milió d'euros. Thomàs acceptava, igual com el PP, les condicions de la recepció. Mentre que Canyelles, d'acord amb tot UM, no. Perquè, raonava, el Consistori hi perdia diners.

El foc provocat a Calvià amenaçà ràpidament d'incendiar el Consell. Munar imposà silenci i la consigna: “al setembre hi haurà decisions”. Durant l'agost es conegué que la posició oficial dels nacionalistes era que o el batlle Delgado destituïa el trànsfuga dels càrrecs executius o donaria per trencat el pacte a la localitat i –ho deixava entreveure– les conseqüències arribarien al Consell. Delgado va fer diverses declaracions en què digué que de cap manera pensava destituir Thomàs. La direcció del PP, amb Matas al capdavant, al final ordenà al batlle de Calvià que destituís el trànsfuga. No va ser necessari. El dilluns dia 5 de setembre Thomàs dimitia del govern municipal, després d'haver dit que no ho faria mai. Però això sí, conserva l'acta de regidor.

Fins aquí la història. I ara? Es recompondrà el pacte local a Calvià? De moment no ha estat així, tot i la voluntat de la direcció del PP. Trencarà UM amb el PP en el Consell? Tot apunta que no, almenys de manera immediata. Però res no és segur. El que ningú no dubta, especialment en la direcció del partit nacionalista, és que després de Calvià les relacions entre el PP i UM no tornaran ser igual. La recta final de legislatura, doncs, guanya interès. Perquè UM necessitarà desmarcar-se tant com pugui d'un PP que l'amenaça. I, a més, l'afer deixa la sensació que si els resultats electorals de 2007 ho fessin possible els nacionalistes no pactarien amb els conservadors.

Miquel Payeras